

A testületi szerv döntéseiben való állampolgári közreműködés (véleményezés) módja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) értelmében a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják.

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI.12.) önkormányzati rendelete alapján a Képviselő-testület éves **munkatervéhez javaslatot** kell kérni a Képviselő-testülettel együttműködési megállapodást kötött szervezetektől, míg a helyben működő társadalmi szervezetek, kamarák és pártok is jogosultak javaslatot tenni a munkatervvel kapcsolatban.

A Képviselő-testület ülései – a jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve, főszabály szerint – nyilvánosak. Azon személyek és szervezetek képviselői, akinek meghívását az ülés vezetője indokoltnak tartja, tanácskozási joggal vesznek részt a Képviselő-testület ülésén. Egy-egy napirendi pont tárgyalása során a képviselői felszólalásokat követően az ülés vezetőjének engedélyével 2 perces időkeretben a jelentkezés sorrendjében **felszólalhatnak** a tanácskozási joggal meghívott személyek, és a Képviselő-testület döntésével a tanácskozási joggal nem rendelkező megjelentek is.

A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal **közmeghallgatást** tart, melynek időpontját munkatervében határozza meg. A közmeghallgatás 17:00 órakor kezdődik és legkésőbb 21:00 óráig tart.

A közmeghallgatáson a helyi lakosság részéről megjelent személy és a helyben érdekelt szervezet képviselője - felszólalási jegy benyújtását vagy jelentkezést követően, témacsoportonként 3 perces időkeretben - a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatokat tehet. A közmeghallgatás időpontját megelőzően az érintettek írásban is tehetnek észrevételeket és tehetnek fel kérdéseket. Felszólalási jegy személyesen, postai- vagy elektronikus úton, írásban tett észrevétel vagy feltett kérdés postai- vagy elektronikus úton a közmeghallgatás közzétételének időpontjától kezdve úgy nyújtható be a polgármesterhez, hogy az legkésőbb a közmeghallgatást megelőző ötödik napon megérkezzen.

Az egyes témacsoportokban az ülés vezetője először a tárgyalt témacsoportban felszólalási jegyet benyújtó hozzászólóknak a benyújtás időrendje szerinti sorrendben, majd a tárgyalt témacsoportban további hozzászólásra jelentkező megjelenteknek a jelentkezés sorrendjében adja meg a szót, végül a benyújtás időrendje szerinti sorrendben az írásban tett észrevételek és feltett kérdések ismertetésére kerül sor. Amennyiben a felszólalási jegy benyújtója a közmeghallgatáson nem jelenik meg, felszólalási jegyét írásban tett észrevételnek vagy feltett kérdésnek kell tekinteni.

Egy-egy témacsoport legfeljebb 30 perces időkeretben tárgyalható. A közmeghallgatás megnyitásakor ismertetett témacsoportok megtárgyalását követően további legfeljebb 60 perces időkeretben a jelentkezés sorrendjében egyéb, a témacsoportokba nem sorolható kérdések és javaslatok tehetőek. Az egyes időkeretek – a Képviselő-testület döntésével – rövidebb vagy hosszabb időtartamban is meghatározhatók.

A közmeghallgatáson elhangzott vagy ismertetett javaslatra, kérdésre az ülés vezetője vagy az általa megjelölt, tanácskozási joggal rendelkező személy 3 perces időkeretben válaszol, a hozzászóló részéről viszontválasznak nincs helye. Szóbeli válasz hiányában 15 napon belül írásban kell választ adni a

hozzászólónak, illetve az írásban tett észrevétel vagy feltett kérdés benyújtójának, melyet az önkormányzat hivatalos honlapján is közzé kell tenni. Az írásban tett észrevétel vagy feltett kérdés benyújtója a szóbeli válaszról a közmeghallgatásról készült és közzétett jegyzőkönyvből tájékozódhat.

A Képviselő-testület feladatai ellátása körében a lakosság, a társadalmi szervezetek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgáló fórumok az alábbiak:

- a) képviselői fogadóóra,
- b) képviselői (választókerületi) fórum,
- c) lakossági fórum.

A **képviselői fogadóórán** a képviselő rendszeres jelleggel fogadja és meghallgatja a választópolgárokat.

A képviselő által összehívott és vezetett **képviselői (választókerületi) fórumon** a képviselő alkalmi jelleggel tájékoztatja (egyéni választókerülete) választópolgárait az önkormányzat (választókerületet érintő) feladatairól, a feladatok ellátásáról, saját tevékenységéről.

A polgármester által összehívott és vezetett **lakossági fórumon** a polgármester alkalmi jelleggel tájékoztatja a választópolgárokat valamely fontosabb önkormányzati döntésről, intézkedésről, tervről, fejlesztésről, tervezett rendeletről. A lakossági fórumról emlékeztető készül. Településrendezési eszköz, településtervezési tervteljes eljárással történő módosításakor, illetve új településtervezési terv készítésekor a jóváhagyási eljárás véleményezési szakasza során lakossági fórumot kell tartani.

A választókerületi fórum és a lakossági fórum helyszínét és időpontját legalább 15 nappal korábban közzé kell tenni.

A döntéshozatalban való állampolgári közreműködés legközvetlenebb módja a **helyi népszavazás**, melyre a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló törvényben, valamint külön önkormányzati rendeletben meghatározottak irányadók.

Az SZMSZ értelmében rendelet alkotását az előterjesztés benyújtására jogosultakon és a jogszabályokban meghatározott szerveken kívül a szabályozandó tárgykörben érintett helyi társadalmi szervezetek és érdekképviseleti szervek, a települési nemzetiségi önkormányzatok, valamint helyi népszavazás útján a választópolgárok kezdeményezhetik a polgármesternél.

A **rendelet-tervezet véleményezésében** a jogszabályokban meghatározott szervek, a jegyző, a szabályozás tárgya szerint hatáskörrel rendelkező bizottság és az Ügyrendi és Előkészítő Bizottság mellett a társadalmi egyeztetés keretében bárki részt vehet az általános és különös egyeztetés útján.

Nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani:

- a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról,
- b) a helyi adókról,
- c) az önkormányzat és a polgármesteri hivatal szervezeti és működési szabályzatáról,
- d) a köztisztviselők juttatásairól szóló, valamint
- e) a sürgősséggel benyújtott rendelet-tervezeteket.

Társadalmi egyeztetés keretében általános egyeztetés tartása minden esetben kötelező.

Általános egyeztetés keretében az önkormányzat hivatalos honlapján legkésőbb az előterjesztés benyújtására irányadó határidőt követő harmadik napon közzé kell tenni a társadalmi egyeztetésre bocsátott rendelet-tervezetet.

A tarsadalmivelemenyezes@budaors.hu elektronikus levélcímen a Képviselő-testület tervezet tárgyoló ülését megelőző ötödik napig bárki véleményt nyilváníthat a társadalmi egyeztetésre bocsátás céljából közzétett rendelet-tervezetről. A jegyző a beérkezett véleményekről tipizált összefoglalót készít, melyet legkésőbb a benyújtási határidőt követő napig az önkormányzat hivatalos honlapján véleményezőik listájával együtt közzétesz és a véleményezett rendelet-tervezet előterjesztője részére külön is továbbít.

A jegyző a közzétett rendelet-tervezethez beérkezett véleményeket az előterjesztő, vagy a tervezetet a határidőt követően tárgyoló bizottságok, illetve a Képviselő-testület kérésére hozzáférhetővé teszi.

Az előterjesztő a tipizált összefoglaló, vagy a rendelkezésre bocsátott vélemények ismeretében dönt a rendelet-tervezethez módosító javaslat előterjesztéséről.

Amennyiben a rendelet-tervezetet a Képviselő-testület rendkívüli ülésén tárgyalják, és az szükséges, a határidőktől el lehet térni, de a vélemény-nyilvánításra legalább huszonnégy órát biztosítani kell.

Társadalmi egyeztetés keretében – az általános egyeztetés mellett – különös egyeztetést a Képviselő-testület döntése alapján, a jogalanyok széles körének életviszonyait érintő szabályozás esetén kell tartani. Különös egyeztetés alatt a lakossági fórumot kell érteni.

A rendelettervezetek véleményezésében való társadalmi biztosításával kapcsolatos részletes szabályokról külön jegyzői utasítás rendelkezik.